

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113011567
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slovinský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7113011567.6

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slovinského a sudcov JUDr. Mareka Dudíka a JUDr. Martina Baločka, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16. júna 2023, v trestnej veci proti obžalovanému J. F. E. a spol., pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák., o sťažnosti prokurátora Krajskej prokuratúry Košice proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 20.2.2023 sp. zn. 5T/83/2013 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. z a m i e t a sťažnosť prokurátora Krajskej prokuratúry Košice.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 281 ods. 1 Tr. por. súd zastavil trestné stíhanie obžalovaných

- 1) J. F. E., nar. XX. V. XXXX v S., trvale bytom B., ul. F. č. XXX,
- 2) J. V., rod. E., nar. XX. P.a XXXX v F., H. republika, trvale bytom K., T., prechodne A., ul. B. č. X,
- 3) J. V. J., nar. X. apríla. XXXX v V., trvale bytom K., ul. W. XX,

pre skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d), s poukazom na § 138 písm. i), ods. 4 písm. a) Tr. zák. tom skutkovom základe, že

obvinený J. F. E. a obvinená J. V. ako konatelia spoločnosti -Z., s.r.o. so sídlom vtom čase B., ul. W. XXX (t. č. A., ul. W. č. XX, ďalej iba Z., s.r.o.), obvinený J. V. J. ako konateľ spoločnosti X. E., s.r.o., so sídlom K., ul. K. č. XX (t.č. X., s.r.o., ďalej iba X. E., s.r.o.) a obvinený J. J. K., E. ako konateľ spoločnosti MC V., s.r.o. K., K. XX (t.č. G. XX, ďalej iba MC V., s.r.o.) a ďalší zástupcovia obchodných spoločností M., s.r.o. B. nad C., A. č. XXX, okr. K.-okolie (ďalej len M., s.r.o.) a V., s.r.o. K., ul. V. č. X (ďalej iba V., s.r.o.), sa navzájom spolčili s úmyslom nelegálneho odčerpania majetku spoločnosti Z., s.r.o., vo forme neoprávneného vylákania časti výnosov z predaja nadbytočných emisií kvót pridelených na obdobie rokov 2005-2007 spoločnosti Z., s.r.o. a po predchádzajúcej príprave, naplánovaní a rozdelení úloh, obvinený J. V. J. ako konateľ spoločnosti X. E., s.r.o., predložil spoločnosti Z., s.r.o. ako odberateľovi faktúru č. 19052006 zo dňa XX.XX.XXXX vyhotovenú na sumu 60 408 794,67 Sk s DPH za predstierané sprostredkovanie predaja nadbytočných emisných kvót na podklade zmluvy o sprostredkovaní medzi záujemcom Z., s.r.o. a sprostredkovateľom X. E., s.r.o. datovanej na dňa 15.03.2005 v dôsledku čoho obvinený J. F. E. a obvinená J. V. ako konatelia oprávnení konať v mene spoločnosti Z., s.r.o. v čase od 15.06.2006 do 11.01.2007 schválili preplatenie tejto faktúry za predstierané sprostredkovanie a následne

uhradili v niekoľkých splátkach sumu 60 408 794,70 Sk s DPH z bankových účtov spoločnosti Z., s.r.o., vedených v W. banke, a.s. a B., a.s., hoci obvinení J.. V. J., J.. F. E. a J. V. vedeli, že k žiadnemu sprostredkovaniu nedošlo. Následne v záujme úspešného odčerpania prostriedkov a ich výberu v hotovosti vytvorili ďalšie fiktívne reťazce ďalších údajných sprostredkovateľov medzi členmi skupiny, konkrétne medzi obvineným J.. V. J. za X. E., s.r.o. a obvineným J.. J. K. za spoločnosť MC V., s.r.o. datovanej na 15.03.2005, nasledovne medzi MC V., s.r.o. a M., s.r.o., zastúpenej jej konateľom datovanej na dňa 28.04.2006 a napokon medzi M., s.r.o. a V., s.r.o. zastúpenej jej konateľom datovanej na dňa 28.04.2006 s rovnakým predmetom zmluvy a nasledovne k zmluvám vyhotovil faktúry sprostredkovateľa V., s.r.o., č. 22/05/2006 datovanej 22.05.2006, sprostredkovateľa M., s.r.o., č. 2006004 datovanej 25.05.2006 a sprostredkovateľa MC V., s.r.o., č. 2006013 datovanej 17.05.2006, pričom previedli vyššie uvedenú a uhradenú odmenu od spol. Z., s.r.o. za fiktívne sprostredkovanie následne z X. E., s.r.o. na MC V., s.r.o. vo výške 45 306 596,30 Sk, z MC V., s.r.o. na M., s.r.o. vo výške 44 826 267,10 Sk a z M., s.r.o. na V., s.r.o. tak, že obvinený J.. J. K. neoprávnene za spoločnosť V., s.r.o. a bez vedomia jej konateľa prevzal v hotovosti od konateľa M., s.r.o. sumu 44 455 055,- Sk, s ktorou naložil nezisteným spôsobom, čím takto svojim konaním spôsobili spoločnosti Z., s.r.o. celkovú škodu vo výške najmenej 44 455 055,- Sk, teda 1 475 637,49 eur,

pretože na hlavnom pojednávaní zistil, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 9 ods. 1.

Proti tomuto uzneseniu podal priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní sťažnosť prokurátor, ktorú písomne odôvodnil tak, že Okresný súd Košice I uznesením sp. zn. 5T/83/2013 z 20.02.2023 podľa § 281 ods. 1 Tr. por. zastavil trestné stíhanie obžalovaných J.. F. E. a spol., pretože na hlavnom pojednávaní zistil, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 9 ods. 1 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Napadnuté uznesenie súd v podstate odôvodnil poukazom na písomné podanie poškodenej spoločnosti Z., s.r.o. zo 16.02.2023, ktorým nedala súhlas na trestné stíhanie obžalovaných a aplikovaním právneho názoru vyplývajúceho z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 185/2020 z 27.08.2020 (ďalej len „nálež ÚS SR“). Prekážkou tohto postupu nie je podľa prvostupňového súdu ani to, že nesúhlas s trestným stíhaním bol vyslovený za poškodenú spoločnosť jej konateľom, pričom druhou konateľkou bola a je súčasne aj obžalovaná J. V. Okolnosť uvedená v ustanovení § 212 ods. X Tr. por. nie je odôvodnená žiadnou konkrétnou skutočnosťou a je založená len na domnienke. Preto nie je opodstatnená ani požiadavka, aby bol poškodenej spoločnosti ustanovený opatrovník.

Z uvedeného je zrejmé, že argumentácia prvostupňového súdu sa odvíja najmä od uvedeného nálezu Ústavného súdu SR. Tým však bolo rozhodnuté o ústavnej sťažnosti v inej veci a toto rozhodnutie nemá všeobecnú právnu záväznosť.

Hoci právny názor prezentovaný v náleze ÚS SR nespochybniteľne je dôležitým zdrojom pre výklad ustanovení § 211 ods. 1 a ods. 2 Tr. por., prvostupňový súd podľa jeho názoru aplikoval tento právny názor mechanicky, bez ohľadu na povahu uvedeného konania a rozhodnutia, taktiež okolnosti a dôvody, ktoré v danej veci Ústavný súd SR viedli k jeho vysloveniu v konkrétnej veci a na to, aký to má mať podľa Ústavného súdu SR dopad na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov.

Z odôvodnenia nálezu Ústavného súdu SR totiž vyplýva, že Ústavný súd SR nepovažoval za dostatočne presvedčivý a jednoznačný názor Generálnej prokuratúry SR, v zmysle ktorého sa súhlas s trestným stíhaním pripúšťa len od takého poškodeného, ktorý je fyzickou osobou majúcou konkrétny vnútorný pomer k páchatelovi (bod 56. odôvodnenia nálezu ÚS SR). Ústavný súd SR zhrnul, že Generálna prokuratúra SR síce vysvetlila právny názor o nemožnosti aplikácie § 211 ods. 1 Tr. por. na právnické osoby z hľadiska požiadaviek vyplývajúcich z tohto ustanovenia (ktoré sa dajú nepochybné interpretovať aj tak, že sa vzťahujú iba na fyzické osoby), avšak nijako nevysvetlila problematiku z pohľadu ustanovenia § 211 ods. 2 Tr. por. naznačujúceho skôr zásadnú použiteľnosť ustanovenia § 211 ods. 1 aj na právnické osoby ako poškodených (okrem taxatívnych výnimiek vyplývajúcich z ustanovenia § 211 ods. 2 Tr. por.) - bod 61. V bode 63. Ústavný súd SR ďalej uvádza, že v ďalšom priebehu trestného stíhania samozrejme nič nebude brániť generálnemu prokurátorovi vlastný právny názor ďalej presadzovať a argumentačne ho doplniť v už naznačenom smere, s ktorým sa dosiaľ vôbec nezaoberal, čo mu sťažovatelia v ústavnej sťažnosti právom vyčítajú. Bude napokon vecou všeobecných súdov posúdiť, či právny názor presadzovaný Generálnou prokuratúrou SR naďalej obstojí. Z uvedených dôvodov, keďže generálny prokurátor dostatočným a presvedčivým spôsobom

nevysvetlil, prečo sa v danom prípade súhlas poškodenej právnickej osoby s trestným stíhaním sťažovateľov nevyžadoval, došlo k porušeniu práv sťažovateľov nebyť stíhaný inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon ... (bod 64.).

Ústavný súd SR teda oprel svoje rozhodnutie primárne o nedostatočný a nepresvedčivý spôsob vysvetlenia toho, prečo sa v danom prípade nebude vyžadovať súhlas poškodeného, pričom práve uvedeným došlo k porušeniu práv sťažovateľov na stíhanie len takým spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že Ústavný súd SR uvedeným nálezom nevyriešil s konečnou platnosťou pre všetky trestné stíhanie, v ktorých je poškodeným právnická osoba, otázku, či je v každom takomto jednotlivom prípade nevyhnutný na trestné stíhanie súhlas takéhoto poškodeného. V konkrétnom prípade takýto výklad ustanovenia § 211 ods. 1 Tr. por. uplatnil v kontexte ústavnoprávnej ochrany osôb pred nezákonným spôsobom vedeným trestným stíhaním, a to predovšetkým ako reakciu na podľa jeho názoru nepresvedčivý a nejednoznačný výklad tohto ustanovenia Generálnou prokuratúrou SR. Naopak, na vyriešenie tejto otázky v jednotlivých prípadoch, po doplnení argumentácie vo vzťahu k výkladu ustanovenia § 211 ods. 1 Tr. por. aj v kontexte ustanovenia § 211 ods. 2 Tr. por., ponechal priestor pre všeobecné súdy.

V tomto duchu je preto potrebné brať do úvahy a ďalej aplikovať aj právne vety vyplývajúce z uvedeného nálezu ÚS SR. Preto napriek tomu, že § 211 ods. 2 Tr. por. je potrebné vnímať v zmysle výkladu Ústavného súdu SR ako *lex specialis*, neznamená to, že súhlasom poškodeného by disponovala ktorákoľvek poškodená právnická osoba (rovnako ním nedisponuje ani ktorýkoľvek poškodený, ktorý je fyzickou osobou). Danosť vzťahu v zmysle § 211 ods. 1 Tr. por. bude potrebné preukázať analogicky, resp. obdobne, a to s ohľadom na pomer osôb konajúcich v mene právnickej osoby a osoby, voči ktorej je vedené trestné stíhanie.

Má zato, že právnu vetu Ústavného súdu SR v znení „ustanovenie § 211 ods. 2 Tr. por. má teda v uvedenom smere povahu „*lex specialis*“ a nie je citovanou podmienkou podľa ods. 1 tohto ustanovenia obmedzené (...)“ je potrebné vykladať tak, že nemožno hovoriť o viazanosti predmetnou podmienkou vyjadrenou v ods. 1 vo vlastnom zmysle slova (nakoľko blízky vzťah fyzickej osoby a právnickej osoby ako konštruktu práva je nepreukázateľný), ale túto je potrebné vnímať modifikovane s ohľadom na podstatu veci, že za právnickú osobu konajú v konečnom dôsledku vždy určité fyzické osoby.

Toto právne východisko už pritom má odraz aj v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

Konštrukcia súhlasu poškodeného pri poškodenej právnickej osobe by potom bola založená na tom, že ak bol trestný čin spáchaný výhradne ku škode obchodnej spoločnosti alebo družstva a ten, proti ktorému je alebo má byť vedené trestné stíhanie, bol v dobe spáchania činu (či v dobe rozhodovania súdu) vo vzťahu k všetkým spoločníkom, komanditistom, komplementárom, akcionárom osobou, voči ktorej by títo spoločníci, komplementári, komanditisti a akcionári mali právo ako svedkovia odoprieť výpoveď, mohli by tieto osoby udeľovať súhlas k trestnému stíhaniu. Ak by išlo o spoločnosť s ručeným obmedzením, ktorá by bola priamo poškodenou spoločnosťou trestnou činnosťou obžalovaného a rodinný príslušník obžalovaného (napríklad manžel, syn, dcéra a podobne) by sa stal spoločníkom a následne aj konateľom tejto obchodnej spoločnosti, prichádzalo by do úvahy využitie oprávnenia uvedeného v ustanovení § 211 ods. 1 Tr. por., t. j. udelenie alebo neudelenie súhlasu s trestným stíhaním obžalovaného.

V tomto smere však v napadnutom uznesení prvostupňového súdu absentuje akákoľvek preskúmateľná a konkrétnymi preukázanými okolnosťami podložená úvaha, na základe ktorej prvostupňový súd dospel k záveru, že aj spoločnosť Z., s.r.o. je poškodenou právnickou osobou disponujúcou oprávnením súhlasiť s trestným stíhaním obžalovaných.

Ani z podania poškodenej spoločnosti Z., s.r.o. zo 16.02.2023, či z iných dôkazov vykonaných v priebehu hlavného pojednávania pritom nevyplývalo, že obžalovaní sú osobami, voči ktorým by mal konateľ poškodenej spoločnosti, ktorý súdu zaslal uvedené podanie, ako

svedok právo odoprieť vypovedať. Takýto vzťah nie je ničím preukázaný ani medzi obžalovanými a spoločníkom poškodenej spoločnosti.

Za tejto situácie preto zastávam názor, že vyjadrenie vyplývajúce z podania poškodenej spoločnosti Z., s.r.o. zo 16.02.2023, nevytvára relevantnú procesnú prekážku pre vedenie trestného stíhania voči obžalovaným, keďže poškodená spoločnosť v tomto konaní nedisponuje oprávnením súhlasu poškodeného s trestným stíhaním obžalovaných.

Na základe týchto skutočností je preto nesprávny výrok napadnutého uznesenia, ktorým prvostupňový súd zastavil trestné stíhanie obvinených pre jeho neprípustnosť vzhľadom na absenciu súhlasu poškodeného a z tohto dôvodu Krajskému súdu v Košiciach navrhuje, aby napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil a uložil prvostupňovému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Obžalovaná J. V. sa prostredníctvom svojho obhajcu písomne vyjadrila k dôvodom sťažnosti prokurátora tak, že krajská prokuratúra vo svojej sťažnosti argumentuje najmä uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 4To/124/2018 zo dňa 14.02.2019 a rovnako uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn.: 4To/29/2017 zo dňa 17.05.2017. K uvedeným rozhodnutiam uvádza, že obe rozhodnutia krajských súdov (rok 2017 a rok 2019) sú datované pred Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 185/2020 z 27. augusta 2020 (ďalej len „Nález Ústavného súdu“), a preto má zato, že uvedené rozhodnutia krajských súdov sú prekonané a je potrebné postupovať v zmysle najnovšej ustálenej rozhodovacej praxe Ústavného súdu.

Plne sa stotožňuje s právnym záverom prezentovaným v Náleze Ústavného súdu, podľa ktorého keď sa súhlas s trestným stíhaním vyžaduje len od takého poškodeného, ktorý je fyzickou osobou majúcou konkrétny vnútorný pomer k páchatelovi (nie teda od právnickej osoby), nie je pri výklade Trestného poriadku ústavne udržateľný.

Poukazujúc na Nález Ústavného súdu preto argumenty krajskej prokuratúry nemôžu obstať a je logické, správne a zákonné prikloniť sa k názoru súdu prvého stupňa, kedy podľa ustanovenia § 281 ods. 1 Tr. por. trestné stíhanie zastavil nakoľko vzhliadol splnenie podmienky neprípustnosti trestného stíhania z dôvodov uvedených v ustanovení § 9 ods. 1 Tr. por.

S poukazom na vyššie uvedené navrhuje, aby Krajský súd v Košiciach sťažnosť Krajskej prokuratúry Košice podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

K dôvodom sťažnosti prokurátora sa písomne vyjadril aj obžalovaný J. F. E., a to prostredníctvom svojho obhajcu tak, že prokurátor v odôvodnení sťažnosti z 02.03.2023 primárne argumentuje, že „Ani z podania poškodenej spoločnosti Z., s.r.o. zo 16.02.2023, či z iných dôkazov vykonaných v priebehu hlavného pojednávania pritom nevplynulo, že obžalovaní sú osobami, voči ktorým by mal konať poškodenej spoločnosti, ktorý súdu zaslal uvedené podanie, ako svedok právo odoprieť vypovedať. Takýto vzťah nie je ničím preukázaný ani medzi obžalovanými a spoločníkom poškodenej spoločnosti. Za tejto situácie preto zastáva názor, že vyjadrenie vyplývajúce z podania poškodenej spoločnosti Z., s.r.o. zo 16.02.2023, nevytvára relevantnú procesnú prekážku pre vedenie trestného stíhania voči obžalovaným, keďže poškodená spoločnosť v tomto konaní nedisponuje oprávnením súhlasu poškodeného s trestným stíhaním obžalovaných. Na základe týchto skutočností je preto nesprávny výrok napadnutého uznesenia, ktorým prvostupňový súd zastavil trestné stíhanie obvinených pre jeho neprípustnosť vzhľadom na absenciu súhlasu poškodeného (...). Pritom poukazuje na rozhodnutia všeobecných súdov, konkrétne uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/124/2018 zo 14.02.2019 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/29/2017 zo 17.05.2017 a argumentuje, že napriek tomu, že § 211 ods. 2 Tr. por. je potrebné vnímať v zmysle výkladu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) ako lex specialis, neznamená to, že súhlasom poškodeného by disponovala ktorákoľvek poškodená právnická osoba (rovnako ním nedisponuje ani ktorýkoľvek poškodený, ktorý je fyzickou osobou). Danosť vzťahu v zmysle § 211 ods. 1 Tr. por. je potrebné preukázať analogicky, resp. obdobne, a to s ohľadom na pomer osôb konajúcich v mene právnickej osoby a osoby, voči ktorej je vedené trestné stíhanie.

S touto argumentáciou prokurátora v odôvodnení sťažnosti z 02.03.2023 sa nemožno stotožniť. V prvom rade je potrebné uviesť, že nálezom ústavného súdu sp. zn. II. US 185/2020 bolo rozhodnuté na neverejnom zasadnutí dňa 27.08.2020, teda až po prokurátorom v sťažnosti z 20.02.2023 citovaných rozhodnutiach všeobecných súdov.

Prokurátor v odôvodnení sťažnosti z 02.03.2023 taktiež namieta porušenie ustanovení o konaní, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo, a ktoré porušenie malo spôsobiť nesprávnosť výroku napadnutého uznesenia. V tejto súvislosti prokurátor argumentuje: „V pôsobnosti obžalovanej J. V. z pozície konateľky poškodenej spoločnosti totiž dlhodobo bolo a až doposiaľ ja aj obchodné vedenie uvedenej spoločnosti. Do tejto oblasti pritom možno zaradiť aj rozhodovanie o tom, či spoločnosť bude vymáhať pohľadávky od svojich dlžníkov (rozsudok Najvyššieho súdu C R, sp. zn. 29 Cdo 4276/2009). Analogicky je takýmto prípadom aj uplatňovanie náhrady škody v trestnom konaní. Podľa § 134 Obchodného zákonníka sa pritom na rozhodovanie o obchodnom vedení spoločnosti, ktoré patria do pôsobnosti konateľov, vyžaduje súhlas väčšiny konateľov, ak spoločenská zmluva neurčí väčší počet hlasov. Vyjadrenie poškodenej spoločnosti podpísal konateľ tejto spoločnosti W. F.. V tom čase mala poškodená spoločnosť dvoch konateľov, a to W. F. a obžalovanú J. V.. Z uvedeného vyplýva, že aj na rozhodovaní o prípadnom súhlase s trestným stíhaním obžalovaných, ktorý je podľa súdu podmienkou ich trestného stíhania (v nadväznosti na to aj predpokladom, aby mohla byť za poškodenú spoločnosť uplatnená náhrada škody), sa mali podieľať obidvaja konatelia, t. j. aj obžalovaná J. V.. Z uvedeného je zrejmé, že jedna a tá istá osoba nemôže v tej istej veci vykonávať pôsobnosť konateľa poškodenej spoločnosti v súlade s ustanovením § 135a Obchodného zákonníka (vrátane práv poškodeného v trestnom konaní), keď je súčasne obžalovanou z trestnej činnosti spáchanej ku škode uvedenej spoločnosti.“

Na rozdiel od naposledy citovanej veci, v jeho trestnej veci podanie poškodenej spoločnosti Z., s.r.o. zo 16.02.2023, na základe ktorého okresný súd rozhodol uznesením z 20.02.2023 podľa § 281 ods. 1 Tr. por., je právnym úkonom v zmysle § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka, a nie len navonok neprejavenu úvahou v rámci obchodného vedenia spoločnosti v zmysle § 134 Obchodného zákonníka (ako tomu bolo v prípade citovaného rozsudku Najvyššieho súdu ČR).

Vzhľadom na vyššie uvedené žiada, aby Krajský súd v Košiciach podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Košice I sp. zn. 5T/83/2013-4969 z 20.02.2023 ako nedôvodnú zamietol.

Na vyjadrenie obhajcu obžalovaného J. F. E. k sťažnosti prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Košice I sp. zn. 5T/83/2013 zo dňa 20.02.2023 reaguje prokurátor krajskej prokuratúry s tým, že obhajca pre podporu svojej argumentácie a argumentácie Okresného súdu Košice I v napadnutom uznesení, vyplývajúcej z mechanického aplikovania právneho názoru obsiahnutého v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 185/2020 z 27.08.2020 (čo bolo rozvedené v odôvodnení sťažnosti z 02.03.2023), poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 571/2021 z 27.01.2022. Obhajca vlastným výkladom tohto nálezu dospel k záveru, že z neho vyplýva aj to, že „podľa § 211 ods. 1 a 2 Tr. por. sa žiadny pomer (trestné stíhanie proti tomu, kto je vo vzťahu k poškodenému osobou, voči ktorej by mal poškodený ako svedok právo odoprieť výpoveď osoby konajúcej v mene právnickej osoby a osoby, voči ktorej je vedené trestné stíhanie, sa nevyžaduje. Ak by bol opak pravdou, nálezom III. ÚS 571/2021 z 27.01.2022 by ústavný súd nekonštatoval porušenie základného práva sťažovateľov na stíhanie zo zákonných dôvodov podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

Ústavný súd SR však v predmetnom náleze vytkol absenciu akejkoľvek reakcie krajského súdu na argumenty, ktorých obsahom je spochybnenie platnosti udelenia súhlasu poškodeného s trestným stíhaním. Preto sú podľa Ústavného súdu SR uznesenia krajského súdu v predmetných častiach ústavne neudržateľné. Ústavná neudržateľnosť spočíva v tom, že obe uznesenia sú v už prezentovaných intenciách odôvodnené nedostatočne. V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu náležite sa vysporiadať s argumentáciou sťažovateľov o tom, že súhlas s ich trestným stíhaním nebol udelený platne.

Z uvedeného vyplýva, že ani v aktuálne citovanom náleze sa Ústavný súd SR nezaoberal materiálnou podstatou problematiky súhlasu poškodenej právnickej osoby s trestným stíhaním, ale len tým, že sa krajský súd nevysporiadal a ani nereagoval na argumentáciu sťažovateľov a len v dôsledku toho bolo konštatované porušenie základného práva sťažovateľov na stíhanie zo zákonných dôvodov podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Argumentácia obhajcu je tak založená na extenzívnom výklade predmetného nálezu a jeho vlastných názoroch, ktoré však nemajú odraz v úvahách Ústavného súdu SR vedúcich k vydaniu predmetného nálezu.

Ani na základe vyjadrenia obhajcu preto nebola spochybnená nosná sťažnostná argumentácia obsiahnutá v odôvodnení sťažnosti z 02.03.2023.

Na tejto sťažnostnej argumentácii preto zotrúva a na jej základe Krajskému súdu v Košiciach navrhuje, aby napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil a uložil prvostupňovému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Krajský súd na podklade takto podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť prokurátora Krajskej prokuratúry Košice nie je dôvodná.

Po podrobnom preštudovaní spisového materiálu dospel krajský súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je založené na presvedčivých dôkazoch a je v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku. Vyhodnotením dôkazu, ktorý bol doručený okresnému súdu dňa 17.2.2023, bola jednoznačne vylúčená iná alternatíva skutkového deja ako bol presvedčivo a dostatočne odôvodnený v rozhodnutí okresného súdu. Spoločnosť Z., s.r.o., ako poškodená strana uviedla, že jej nevznikla žiadna škoda a neuplatňuje si nárok na náhradu škody voči obžalovaným. V prípade, ak taký nárok už bol uplatnený, berie takýto návrh späť, s prihliadnutím i na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 185/2020 zo dňa 27.8.2020. Taktiež je nesporné, že spoločnosť Z., s.r.o. nedala, ani v súčasnosti nedáva súhlas na trestné stíhanie obžalovaných a ak v minulosti prípadne takýto súhlas bol daný, tak ho výslovne berie späť.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa prvostupňový súd v súlade s ustanovením § 168 Tr. por. dostatočne a vyčerpávajúco zaoberal, o ktoré skutočnosti a dôkazy oprel svoje zistenia a akými úvahami sa spravoval pri ich hodnotení.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstaráť dôkazy majú aj strany v trestnom konaní, s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán.

Rozhodnutie súdu, ako aj sťažnostné konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového ako aj sťažnostného súdu nemožno posudzovať izolovane,

ale komplexne, a preto nie je účelom v tomto rozhodnutí znova podrobne rozoberať a opakovať skutočnosti, na ktoré vo svojom rozhodnutí už veľmi správne a zákonne poukázal prvostupňový súd a s ktorými sa sťažnostný súd v celom rozsahu stotožnil, bez potreby ich opakovania.

Na hlavnom pojednávaní dňa 20.2.2023 súd zistil, že v predmetnej veci prichádza do úvahy aplikácia ustanovenia § 9 ods. 1 písm. f) Tr. por., a to z dôvodu, že v predmetnej veci je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a takýto súhlas nebol daný, resp. bol vzatý späť. Prvostupňový súd v predmetnej veci už 2-krát rozhodol meritórne, a to dňa 22.6.2016 a dňa 14.8.2017 vydaním odsudzujúceho rozsudku, ktoré však boli odvolacím súdom zrušené a vrátené na ďalšie prejednanie a rozhodnutie.

Podľa § 211 ods. 1 Tr. por. trestné stíhanie pre trestný čin podľa § 213 Tr. zák. proti tomu, kto je vo vzťahu poškodenému osobou, voči ktorej by mal poškodený ako svedok právo odoprieť vypovedať možno začať a v už začatom trestnom stíhaní pokračovať iba so súhlasom poškodeného. Ak je poškodených jedným skutkom niekoľko, stačí súhlas len jedného z nich.

Podľa § 281 ods. 1 Tr. por. súd zastaví trestné stíhanie, ak na hlavnom pojednávaní zistil, že je tu niektorá z okolností uvedená v § 9 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 9 ods. 1 písm. f) Tr. por. trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a nebol súhlas daný, alebo bol vzatý späť.

Na základe nálezu Ústavného súdu sp. zn. II.ÚS 185/2020 zo dňa 17.8.2020 možno vyvodiť nespochybniteľný záver, že pri trestnom čine sprenevery podľa § 213 Tr. zák. sa vyžaduje súhlas poškodeného v zmysle § 211 Tr. por. aj ako právnickej osoby. Platí teda bez ohľadu na povahu inštitútu a veci vyplývajúcu nevyhnutnú absenciu vzťahu poškodeného ako právnickej osoby k osobe podozrivého, kde sa inak vyžaduje, že musí ísť o osobu, ktorá je vo vzťahu k poškodenému osobou, voči ktorej by mal tento ako svedok právo odoprieť výpoveď.

Zo spisového materiálu, čo správne konštatuje prvostupňový súd, nie je zrejmé, aby súhlas poškodeného v zmysle § 211 Tr. por. bol vyžiadaný pred vznesením obvinenia, a tak sa má za to, že takýto súhlas doposiaľ ani daný nebol, čo bolo v súlade so zaužívanou právnou praxou a to až do zverejnenia nálezu Ústavného súdu sp. zn. II.ÚS 185/2020 a uvedenú absenciu súhlasu súd ani nehodnotí ako pochybenie orgánov činných v trestnom konaní. Táto skutočnosť nesporne zmenila situáciu a predurčila rozhodnutie súdu v zmysle § 281 ods. 1 Tr. por.

Nie je prekážkou takéhoto postupu ani okolnosť uvedená v ustanovení § 212 ods. 4 Tr. por., ktorou argumentoval prokurátor. Vyplynul tak nesporný záver, že výhrada prokurátora je iba domnienkou, ktorá nie je založená na konkrétnych skutočnostiach, ktoré by takýto dôsledok (§ 212 ods. 4 Tr. por.) reálne odôvodňovali. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zástupca poškodenej strany v priebehu celého trestného konania uvádzal, že ku žiadnej škode nedošlo a spoločnosť Z., s.r.o. si žiadnu škodu ani nenárokuje. Taktiež sa predpokladá, že by nebol daný ani súhlas s trestným stíhaním za predpokladu, ak by sa bol vyžadoval. Neopodstatnenou sa javí aj požiadavka prokurátora o znovu ustanovenie opatrovníka.

To boli dôvody, pre ktoré sťažnostný súd mal za to, že rozhodnutie prvostupňového súdu je zákonné, a preto sťažnosť prokurátora Krajskej prokuratúry Košice zamietol ako nedôvodnú.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.